

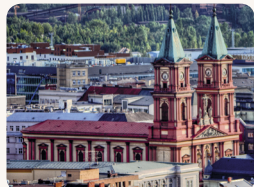
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- 1 Určete polohu kraje v rámci České republiky.
- 2 Zjistěte, kolik obyvatel má Moravskoslezský kraj.
- 2 Se kterými ostatními kraji Moravskoslezský kraj sousedí? Sousedí i s některým jiným státem? Pokud ano, se kterým?
- Popište znak kraje.
- 2 Osedlaný kůň bez uzdy pochází z ostravského znaku. Podle pověstí koně bez uzdy měšťané využili k léčce proti obléhatelům, může také připomínat rychlou pomoc Ostravanů Hukvaldům. Možná pochází z rodového znaku prvního fojta (rychtáře).

krajské město Ostrava

- důležité správní, kulturní a průmyslové centrum
- dopravní uzel
- univerzitní město

katedrála Božského Spasitele

ostravská radnice

Povrch a vodstvo

Na západě se vypíná **Hrubý Jeseník**, v jihozápadní části **Nízký Jeseník** a **Oderské vrchy**. Na jihovýchodě se rozkládají **Moravskoslezské Beskydy**. Mezi horami leží **Moravská brána**, na níž navazuje **Ostravská pánev**.

Nejvýznamnější je řeka **Odra** s přítoky **Opavou** a **Ostravicí**.

- Vyhledejte nejvyšší horu kraje.
- Určete, jaké přítoky Odry (pravý/levý) tvoří Opava a Ostravice.
- Vyhledejte další řeky v tomto kraji.

Zemědělství

V podhorských oblastech se pěstuje oves, brambory a len. V horských oblastech se chovají ovce a skot.

- 3 Na příkladech plodin pěstovaných v tomto kraji vysvětlete, jak přírodní podmínky ovlivňují zemědělství.

Průmysl

Mezi tradiční odvětví kraje patřil **těžební průmysl**, těžba uhlí je však ukončována. Významný je **strojírenský** a **hutnický** průmysl (např. Hyundai v Nošovicích, Brose Kopřivnice, Trinecké železárny, Liberty Ostrava), nachází se zde i průmysl **chemický** (např. Genetrix Bohumín) či **potravinářský**.

Kulturní památky

V kraji se nachází mnoho zámků, hradů a jiných kulturních památek.

1

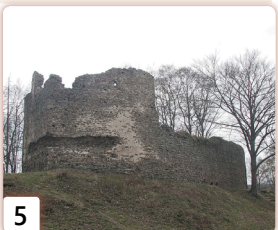
2

3

4

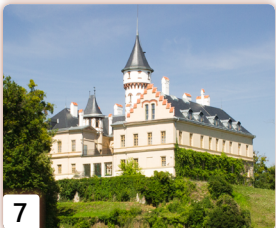

5

- 4 K památkám přiřaďte správné označení: a) zřícenina hradu Hukvaldy, b) zřícenina hradu Vikštejn, c) hrad Sovinec, d) zámek Hradec nad Moravicí, e) zámek Kunín, f) zámek Raduň, g) zámek Slezské Rudoltice, h) zámek Studénka.

6

7

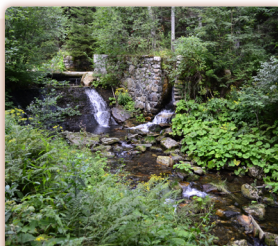
8

- 🍷 Navštívili jste tyto památky? Které z nich patří do seznamu památek UNESCO? Které další kulturní památky vašeho kraje znáte?

Přírodní krásy a zajímavosti

- 5 Zopakujte si, proč jsou některé oblasti zvláště chráněné.

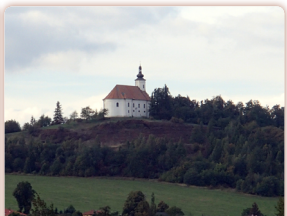
Kromě hojně navštěvovaných horských oblastí v kraji najdeme také oblíbenou stezku **Bílá Opava**. Krásné jsou i **Rešovské vodopády**, které jsou národní přírodní rezervací. Zajímavostí může být jedna z nejmladších vyhaslých sopek na našem území – **Uhlířský vrch**.

údolí Bílé Opavy

Rešovské vodopády

Uhlířský vrch u Bruntálu

- 🌐 Které chráněné krajinné oblasti se v kraji nacházejí nebo do něj alespoň částečně zasahují?

Rekreace

- 6 Vyluštěním přesmyčky získáte název lázeňské obce s minerálními prameny: LOVAKAR DÁNSTUKA (1).

1

- 2 Největší hornické muzeum v ČR je součástí Lanek Parku a bylo založeno na nejstarší ostravské šachtě – dole Anselm (2).

2

3

- 🍷 Zjistěte, co najdete v expozicích Technického muzea Tatra (3).

Známí rodáci

- 7 Společně zkuste určit významné rodáky vašeho kraje.

a) Narodil jsem se v Hukvaldech. Byl jsem hudebním skladatelem, inspiroval jsem se moravskými lidovými písněmi.

Mezi má nejznámější díla patří opery *Příhody lišky Bystroušky* nebo *Její pastorkyňa*. Kdo jsem?

b) Narodil jsem se v Kopřivnici. Byl jsem malířem a ilustrátorem dobrodružných knih či příběhů z pravěku (*Lovci mamutů* atd.). Ve spolupráci s odborníky jsem se věnoval rekonstrukci podob vymřelých zvířat či rostlin.

Kdo jsem?

- 🍷 Připravte podobné hádanky o dalších známých osobnostech pocházejících z vašeho kraje (např. Gregor Johann Mendel, František Palacký, Jiří Hanzelka, Petr Bezruč, Emil Zátopek).

Krajské město: **Ostrava**

Další města: **Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava**

Povrch: **Hrubý Jeseník a Nízký Jeseník, Oderské vrchy, Moravskoslezské Beskydy**

Řeky: **Odra, Opava, Ostravice**

1. Jmenujte plodiny a oblasti, v nichž se pěstují.
2. Jmenujte typy průmyslu zastoupené v kraji.

3. Jmenujte příklady kulturních památek kraje.
4. Jmenujte příklady přírodních krás kraje.

Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

VLASTIVĚDA 4

POROZUMĚNÍ V SOUVISLOSTECH POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS

kde žijeme

učebnice pro 4. ročník základní školy (PŘÍLOHA KRAJE ČESKÉ REPUBLIKY: MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ)

Jazyková spolupráce: Mgr. Lenka Bičanová, Ph.D.; Bc. Denisa Řeháčková

Odpovědná redaktorka: Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

Redakční spolupráce: Ing. Mgr. Martin Janáček

Fotografie: archiv NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.; Bosquete (n); Honza Groh (d); Jakub Hařun (k); Harold (e); Hons084 (h); Kankovaa (l); Khrabustovskyi (b); Magdalena Konečná (v); Michal Kopecký (q); Ondřej Kořínek (u); Debora Lančová (p); Lehotsky (j); Nazgul02 (s); Palickap (r); Prazak (m); Pudelek (t); SchiDD (f); Tlustá (a); Jan Valach (c, o); Višňao (g)

Zdroje dat map: Copernicus Land Monitoring Service. [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z WWW: <<https://land.copernicus.eu/>>

ČZÚK. [online]. [cit. 2021-08-10]. Dostupné z WWW: <<https://geoportal.cuzk.cz/>>

Natural Earth. [online]. [cit. 2021-08-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.naturalearthdata.com/>>

Grafická úprava: Lucie Kotřelová

První vydání (2021)

Vydala:

NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.
Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286, 777 577 739
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz